Признана важность мифологической составляющей в проблеме двойничесвта. И, хотя Кинг считается писателем массовой литературы, но он умеет донести до читателей свои идеи при помощи фантастических произведений, используя при этом достаточно богатый арсенал литературных приёмов. И как говорит Ю.В. Лотман, что мир текстов, лежащих вне господствующих литературных форм, не хаотичен, и организация его определенным образом соотнесена с общей структурой культуры эпохи. Таким образом, хотя высокая литература не признает массовую, они составляют в определенном отношении единое целое. И, воплощая свои идеи в фантастических произведениях, Кинг делает их доступными широкому кругу читателей, а не маленькой элитной группе интеллектуалов [10, с. 18].

ЛИТЕРАТУРА

1. Король ужасов Стивен Кинг [Электронный ресурс] / Николай Пальцев. Послесловие к книге "Мертвая Зона" // Изд. "Молодая Гвардия" - 1987. - Режим доступа к статье.: http://www.stking.h1.ru/clauses/clauses01.htm
2. Reference publications. The Find Articles. [Электронный ресурс] / Amy Canfield. Stephen King's Dolores Claiborne and Rose Madder: A Literary Backlash against Domestic Violence // Journal of American Culture-2010. - 09 May - P. 1-13 – Режим доступа к журн.: http://findarticles.com/p/articles/mi_7593/is_200712/ai_n32255110/
3. Грудкина Т.В. Феномен двойничества в русской литературе 19 века: дисс. … канд. филол. наук: 10.01.01 / Грудкина Татьяна Владимировна. – Шуя, 2004. – 178 с.
4. Кинг Стивен. Мареновая Роза: роман / пер. с англ. О.Н. Рудавин. — Х.: Дельта, 1996. — 576 с.
5. McCracken Scott. Pulp: Reading Popular Fiction / Scott McCracken. - Manchester: Manchester University Press, 1998. – 256 p.
6. Воронова О.Е. Мотивы демонологии в поэме «Черный человек»/ О.Е. Воронова // Филологические науки. – 1996. - №6. - С. 92-100.
7. Мифы народов мира: энциклопедия в 2 т [гл. ред. Токарев С.А.]. - М.: Советская энциклопедия, 1991-1992. -Т. 1. – 1991. – 671 с.
8. Wood Michael. Horror of Horrors / Michael Wood //The New York Review of Books. – 1995. -№ 16. - P. 54.
9. Книга жизни. Значение тотемов животных. Тотемы животных [Электронный ресурс] / А.В. Рерих // Режим доступа к статье: http://www.knlife.ru/totemizm/znachenie-totemov-totemy-zhivotnyx.html
10. Лотман Ю. М. О русской литературе: статьи и исследования (1958-1993). История русской прозы. Теория литературы / Чернов И.А. (вступ. статья). - СПб.: Искусство-СПб., 1997. — 848 с.

УДК 82.0 (477)

НАРАТИВНА СТРАТЕГІЯ ГЕТЕРОДІЄГЕТИЧНОГО НАРАТОРА В МАЛІЙ ПРОЗІ РОМАНА ІВАНИЧУКА

Котик Т.З., аспірант

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

У статті досліджується гетеродієгетичний тип наратора, його особливості втілення в оповіданнях Романа Іваничука “Новорічний келих за щастя”, “Кому пахне земля”, “Плями на сонці”, “Дві легенди: Скарб. Морське око”.

Ключові слова: гетеродієгетичний наратор, нарація, гомодієгетичний наратор, автор, оповідання, персонаж.

Котик Т.З. НАРРАТИВНАЯ СТРАТЕГИЯ ГЕТЕРОДИЕГЕТИЧЕСКОГО НАРРАТОРА В МАЛОЙ ПРОЗЕ РОМАНА ИВАНИЧУКА / Прикарпатский национальный университет имени Василя Стефаника, Украина.

В статье исследуется гетеродиегетический тип нарратора, его особенности воплощения в рассказах Романа Иваничука “Новогодний бокал за счастье”, “За ландышами”, “Кому пахнет земля”, “Через

черту только шаг", Под сводами храма", "Пятна на солнце", "Две легенды: Сокровище. Морской глаз".
Ключевые слова: гетеродиегетический нарратор, гомодиегетический нарратор, автор, рассказ, персонаж,

Kotyk T.Z. THE NARRATIVE STRATEGY OF HETERODIEGETIC NARRATOR IN THE SMALL PROSE BY ROMAN IVANYCHUK / Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ukraine.
The article analyses the heterodiegetic type of narrator, his peculiarities of incarnation in small stories by Roman Ivanychuk "New Year's goblet to happiness", "To who the ground smells", "Stains on the Sun", "Two legends: Treasure. Sea-eye".
Key words: heterodiegetic narrator, narration, homodiegetic narrator, author, short story, character.

Внесок структуралістів та постструктуралістів у наратологію дозволило по-новому витлумачувати прозу і поезію класиків світової та української літератури. Важливо при цьому, що останнім часом зріс інтерес до проблем наратології українських літературознавців. Так, предмет вивчення форм художнього викладу став домінуючим у працях М. Ткачука ("Наративні моделі українського письменства"), Л. Мацевко-Бекерської ("Українська мала проза кінця XIX – початку XX століть у дзеркалі наратології"), М. Руденко ("Наративна структура художньої прози Миколи Хвильового"), М. Легкого ("Форми художнього викладу в малій прозі І. Франка"), Ю. Колядич ("Особливості поетики малої прози Романа Іваничука"). Ці дослідження, створені у руслі наратології, виявляють специфіку й особливості функціонування гетеродієгетичного та гомодієгетичного нараторів у творчості класиків української літератури XIX – XX століть, їх роль з погляду наративної стратегії, тощо.

Загалом в українському письменстві XX століття викладова форма від третьої особи доволі поширена, тому її використання Романом Іваничуком у малій прозі сприймається як органічна форма його художнього мислення. У цьому переконуємося, коли з'ясовуємо функціонування гетеродієгетичного наратора в таких оповіданнях майстра слова, як "Новорічний келих за щастя", "Кому пахне земля", "Плями на сонці", "Дві легенди: Скарб. Морське око" .

На думку Івана Дорошенка, в індивідуальному стилі прозаїка переплітаються різні течії: романтична, символічна та реалістична. З одного боку, у своїх творах письменник реалістично змальовує звичне життя та побут селян, міщан, з іншого – за допомогою символів надає своїм образам виразності та значущості. Романтичні риси у творчості художника слова проявляються у зверненні до внутрішнього світу героїв оповідань, виокремлення їх індивідуальності та неповторності. Часом автор вдається до іронії, яка є складовою романтизму: "казав пан кожух дам…Тепліло, обіцянка забувалася" [2, с. 95][1]. Варта зауважити, що мала проза Романа Іваничука не позбавлена імпресіоністичних проявів, використання анахронії, акцент на враженнях, потрясіннях, художнє слово набуває різних значеннєвих відтінків. Наратор не дає оцінки тому фіктивному світу, який зображає, майже відсутній коментар, але в порівняннях, метафорах, які допомагають охарактеризувати образ героя, відчувається авторська присутність.

Зазначені оповідання написані в часи радянського режиму. Тож вибір гетеродієгетичного типу наратора є не випадковим, оскільки за його посередництва автор намагається розповісти про той період життя, який стосується його особисто. Тому, аналізуючи таку викладову епічну форму, можна використати наукове положення В. Бута про те, "що оповідання розказане від першої чи третьої особи, означає не сказати нічого, якщо ми не станемо більш точними і не опишемо, як специфічні якості нараторів пов'язані із відповідним ефектом" [4, с. 146]. У малій прозі Романа Іваничука маємо кілька оповідань, де розповідь ведеться саме у такий спосіб, а оповідач не бере участі у подіях та ситуаціях, про які розповідає ("Новорічний келих за щастя", "Кому пахне земля", "Плями на сонці", "Дві легенди: Скарб. Морське око).

Розповідь в оповіданнях, де присутній гетеродієгетичний наратор ведеться від третьої особи, тільки в оповіданні "Дві легенди" – навпаки. При такому типі викладу існує деяка відчуженість наратора і наратива. В жодному із оповідань, де функціонує такий тип оповідача, наратор не звертається до читача чи персонажів. На перший погляд може скластися враження, що оповідач веде нудну хроніку того, що відбувається з персонажами оповідань. Насправді ж, талант Романа Іваничука полягає у доборі таких деталей, які б найбільше і найглибше характеризували героїв. Сонце, вишите Маринею на полотні, весна, яка прийшла на зміну зимі, конвалії, кольори – все це відтворює настрій персонажів та передає розмаїту емоційну палітру читачеві.

У своїх творах письменник не подає панорамного зображення подій чи звичний опис картин природи, але вибирає з-поміж усього те, здавалось би незначне, за яким поглиблюється психологізм образу. Хоча природа у творчості прозаїка займає важливе місце. Наприклад, весна в природі символізує пробудження природи від сну; прихід весни асоціюється зі зміною настрою в душі Марини, додає їй життєвої енергії – "не ліки рятували Марину від смерті щозими. Єдиними ліками для неї була весна"(97).

[1] Тут і далі, покликаючись на це видання, вказуватимемо лише сторінку.

Часто в центрі оповідань подія, яка пов'язана зі зміною душевного стану та світосприйняттям героя: тут вірність, кохання, дружба, останній одноосібник на селі, сирітство тощо, де яскраво проступає письменницький талант у творенні сюжету. Такими героями є Тарас ("Новорічний келих за щастя"), Марина ("Плями на сонці"), Андрій ("Через межу тільки крок"), Ліда ("Під склепінням храму") Олеся ("Кому пахне земля") та ін. В оповіданнях переважає внутрішня фокалізація, що зосереджена на головних героях творів. Власне вона сприяє упорядкуванню їх сюжетно-композиційного матеріалу: наратор займає позицію спостерігача чи свідка, але в жодному разі не звертається до читача безпосередньо. Оскільки оповідання належить до малої прозової форми, реципієнт має змогу ознайомитися із висловленнями персонажа на противагу ліро-епічним героям, для яких притаманне взаємопроникнення. Здебільшого такий наратор здійснює перехід у часі, вияскравлюючи тим самим внутрішній світ художньої особи. Такий перехід увиразнено проступає в оповіданнях "Плями на сонці", "Новорічний келих за щастя", "Кому пахне земля".

Характерним для малої прози Романа Іваничука є застосування рамкового наративу, різного роду анахронії, яка сприяє виникненню ідейно-естетичного багатоголосся. Часто як у рамковому, так і вставному наративах, йдеться про історії-спогади ("Плями на сонці", "Кому пахне земля"), рідше – про оніричні процеси ("Новорічний келих за щастя"). Сон Тараса не відбиває об'єктивної реальності, а радше є наслідком психологічних переживань персонажа. Письменник намагається сконцентрувати увагу читача не на події, а на психічному стані свого героя. Тому в художньому тексті присутній як кінцевий, так і вільний, прямий дискурси, що сприяють напруженості у розгортанні сюжету. Тарас є інтрадієгетичним персонажем у рамковому наративі, тоді як наратор, розповідаючи історію Тараса, є екстрадієгетичним, бо не є частиною цього дієгезису. Отже, в оповіданні діє гетеродієгетичний наратор в інтрадієгетичній ситуації: оповідач другого ступеня, котрий розповідає історії, де він відсутній.

В оповіданні "Кому пахне земля" виявився талант Романа Іваничука як тонкого психолога дитячої душі. Загалом у творчому доробку прозаїка налічується чимала кількість оповідань на дитячу тематику, які перегукуються із творами А. Тесленка, А. Головка, М. Коцюбинського, І.Нечуя-Левицького, Б. Грінченка. Герої цих творів сміливі, допитливі, щирі, товариські, сповнені енергії, часом позбавлені безтурботного дитинства, інколи їм доводиться вирішувати зовсім недитячі проблеми. Персонажами малих прозових форм Романа Іваничука виступають діти різного віку. В оповіданні "Кому пахне земля" порушується важлива проблема – роль суспільства у вихованні дітей-сиріт, яке набуває особливої гостроти в повоєнний період. Також піднімається питання загальнолюдських цінностей: доброти, порядності, людяності. Для творення характеру Олесі прозаїк (ще на початку оповідання) подає портрет дівчинки: "У неї біле личко й волосся пухнасте, як пушок кульбаби. Хода жвава й уста усміхнені, як у всіх дітей. Тільки темні очі рідко коли сміються, темні очі терпким соком доспілого терну налиті…"(54). Неважко здогадатись, що Роман Іваничук симпатизує дівчинці. Олеся – щира, працьовита, добра, відповідальна. Змальовуючи на початку оповідання портрет сироти, автор вибрав її образ, який стане основою історії, тим самим означивши свою наративну стратегію. Наратор розповідає ситуації, в яких читач знаходить причини поведінки дівчинки. Думки та внутрішні переживання, які подані у тексті, відбивають авторську свідомість. Порівняння "темні очі терпким соком доспілого терну налиті"(54) та художні деталі походять з українського фольклору, який мав великий вплив на формування естетичних поглядів художника слова. Природа співпереживає із Олесею, "дзвенить раннє літо над ланами, щебече і кличе "Вернися, Олесю, вернися до нас!"(64), навіть батьківська хата "присіла, наче від утоми"(55). Образи природи та хатини на початку твору виконують функцію психологічної паралелі до сумного настрою Олесі. Гіркота становища героїні поглиблюється за допомогою її думок, які мають місце в оповіданні. Оповідач тонко розуміє причини поведінки дівчинки, котра втратила батьків, зустрілася в житті з людською несправедливістю та черствістю. На допомогу наратору тут подано міметичні кліше, зокрема, – "Так говорив він рік тому" (55). Як справедливо зауважив з цього приводу М. Легкий, "міметичні кліше ("він сказав", "він подумав") [як] спосіб панування над діалогом: [вони] залучають діалог до нараційного протікання [і] позбавляють діалог самотності" [3, с. 60].

Антигероєм у творі виступає дядько Павелко, якого наратор називає "ненаситним " – це жорстока, зла, непорядна людина. На підтвердження своїх слів маємо ситуації, в яких виражена ця негативна риса характеру дядька Олесі: "Спекулював поросятами. Іноді можна було побачити, як у придорожніх ровах він жав припорошену траву для корови"(55). Окрім того, для більшої достовірності та об'єктивності у змалюванні образу антигероя, подано думки односельців, приміром: "Говорили в селі: – Душа пробудилась у Павелка. А потім зрозуміли: держава платить йому гроші за Олесю" (55). Об'єктивність наративу в оповіданні "Кому пахне земля" полягає у тому, що розповідач бачить світ своїх героїв їхніми очима. На допомогу головній героїні автор вводить ще одного персонажа, який наділений позитивними рисами – це вчитель біології Олексій Андрійович, образ якого є контрасним щодо образу дядька Олесі. Для повноти творення наратор подає думки дівчинки: "Олексій Андрійович хороший: погляд у нього добрий, долоні великі, запрацьовані, а говорить, як цікаву книжку читає" (56). Недаремно письменник обирає саме такий тип нарації, який розрахований на співчутливого читача небайдужого до долі сироти.

Цитатний дискурс, яким так насичене оповідання, не тільки використовується для більшої об'єктивності, а й надає йому ліризму та динамічності.

Окрім таких малих епічних жанрів як оповідання, новела, ескіз, майстер слова звертається до жанру легенди, який є засобом національного виховання. Якщо в оповіданні "Кому пахне земля" розповідь ведеться третьою особою, то в оповіданні "Дві легенди" маємо "я оповідача", діє гетеродієгетичний наратор в екстрадієгетичній ситуації тощо.

Оповідач у "Двох легендах" веде свою розповідь від першої особи, не виконує функцій персонажа, не є учасником дієгезису. Це дає можливість означувати його як гетеродієгетичний наратор в екстрадієгетичній ситуації. В епіграфі наратор зазначає: "замість оповідання, хочу дати читачеві дві легенди, записані з уст" (104), тобто має намір переказати те, що почув від когось. На цій підставі можна дефініціювати оповідача як анонімного наратора, який, посилаючись на почуте, знімає з себе відповідальність за правдивість висловленого. Наратор повідомляє про причину наративу такими словами: "схвилювала глибока думка, захована в них" (104). В епіграфі до творів "Скарб і Морське око" автор означує їх легендами, але наприкінці твору – казкою, хоч в основу обох покладено фантастичні події, усе ж таки "Скарб" пов'язаний із реальною історичною постаттю, тому більше нагадує легенду. За художньою структурою "Дві легенди" нагадують добру казку, про одвічну боротьбу добра зі злом. В легенді "Морське око" два персонажі – Чорногор та Людина. Людина кидає виклик могутньому велетню, якого бояться всі лісові мешканці. Перемогти Чорногора вдалося за допомогою пісні, якою природа так щедро обдарувала мешканців Карпат, та іншими мистецькими талантами, перетворивши чудовисько на гірське озеро. В легенді відбувається олюднення природи, що увиразнено, скажімо, в таких рядках: "боязко гомоніли бори, злякано перешіптувались і нагиналисьь"(107). У творі "Скарб" згадано славного національного героя Олексу Довбуша. Автор через посередництво наратора намагався довести до читача, якими є справжні скарби для людства, використавши для цього народну творчість. Про ватажка опришків Олексу Довбуша у своїй творчості вперше звернулися члени Руської Трійці. Зокрема, на сторінках альманаху "Русалка Дністрова" з'явилась історична пісня "Гей попід гай зелененький". В легенді" Скарб" присутні два головних герої: дідич Червінський та орендар Мендель, які намагались заволодіти скарбом, але в казках зло має бути покаране, про що засвідчують, приміром, такі слова: "поховав себе пан у безодній глибині, а орендар з розпуки збожеволів" (106).

В обох легендах також художньо увиразнено інтертекстуальність. До речі, Ж. Женетт виокремлює їх у п'ять типів Що ж до аналізованих оповідань, в даному випадку можемо віднести її до другого типу паратекстуальності. За визначенням ученого, паратекстуальний тип інтертекстуальності зумовлює стосунок тексту до його назви, епіграфа, післямови. Власне, цим автор ніби підказує читачеві цей процес, мимоволі виявляючи себе в ньому. В епіграфі до "Двох легенд" наратор вказує на джерело свого знання про події: "замість оповідання, хочу дати читачеві дві легенди, записані з уст…" (104). У своїй прозовій спадщині Роман Іваничук часто звертається до героїчного минулого України, письменнику не байдужа її доля, українці мають пам'ятати своє славне минуле. Народні казки, легенди, перекази відносяться до усної народної творчості є духовним надбанням кожного народу, в них закладений глибокий зміст "хай […] наївно вона оформлена, – не біда. Наївне ніколи не фальшиве" (104). В легендах "Скарб" і "Морське око" зустрічаємо діалоги, що сприяють об'єктивності викладу. Крім естетичної ролі, вони мають в собі морально-етичне підґрунтя.

В іншому оповіданні "Плями на сонці" гетеродієгетичний наратор більш прихований, оповідь ведеться від третьої особи: вона починається з середини, коли йдеться про один день буття двох персонажів, день, що не відрізняється від інших. Пізніше прихований наратор розповідає історію життя персонажів оповідання "Плями на сонці" – Марини та панни Анелі. На думку дослідників, така манера письма є реалістичнішою, ніж всеохопний чи "об'єктивний" принцип оповіді. В оповіданні переважає внутрішня фокалізація, завдяки чому наратив оповідача та думки персонажів у третій особі однини ніби поєднані "Марині не сходився світ клином в Анеленій хаті… Могла б жити разом з нею на своєму клаптику, але хотілося дитині дати краще віно, ніж півморга поля" (93). З метою більшої переконливості Роман Іваничук подає й діалоги між Анелею та Мариною у такий же спосіб: "Та де ж ви, Марино! – який уже раз кликала і не помічала, що стара служниця, поморщена та жовта, стоїть перед нею і докірливо хитає головою. – Тут я, господи милостивий. Та ж ми разом ішли, чого кричите? (93)"

Наявність значної кількості діалогів у тексті спонукає читача до характеристики головних персонажів. Також вони додають драматизму, який виявляється у внутрішньому конфлікті кожної з героїнь – як пані Анелі, так і Марини. Образ працьовитої, мовчазної Марини є діаметрально протилежний образу пані Анелі, яка звикла змалку користуватись чужою працею, позбавлена почуття відповідальності та найголовніше – людяності. У кінці оповідання Марина відважується на рішучий крок – назавжди залишає пані Анелю. У центрі уваги автора не історичні події та причини, які зумовили їх розвиток, а дві жінки, які відносяться до різних поколінь, їхні думки, почуття, мрії та сподівання, вчинки й те, що дає їм поштовх. Антигерой або протагоніст в оповіданні "Плями на сонці" – панна Анеля. Вона – негативний центральний персонаж твору. Крім діалогів, тут також проступають чисельні вияви ітеративних

наративів: “Кожного четверга разом ідуть з міста” (92) або “Не ліки рятували Марину від смерті щозими. Єдиними ліками для неї була весна” (97). Якщо говорити про дискурс оповідання “Плями на сонці”, то, користуючись класифікацією Ж. Женетта, можемо констатувати домінування в тексті кінцевого прямого типу. В дискурсі оповідання наявні діалектизми, які притаманні творчості Романа Іваничука: “Шарпнула з креденця шухляду, висипала на стіл усе, що там було: свої паперові папільотки…” (96).

В іншому творі “Новорічний келих за щастя” діє гетеродієгетичний наратор, оскільки оповідач не виконує функції персонажа в ситуаціях та подіях, про які він розповідає. Тарас є інтрадієгетичним персонажем в рамковому наративі, який він не оповідає. Наратор, який розповідає історію Тараса є екстрадієгетичним, бо не є частиною цього дієгезису. Отже, в оповіданні діє гетеродієгетичний наратор в інтрадієгетичній ситуації: оповідач другого ступеня, котрий розповідає історії, де він відсутній.

У творі домінує внутрішня фокалізація, у тексті маємо думки переживання головного персонажа. Про існування Олі читач дізнається із розповіді наратора про лист, а Нелі – із розповіді наратора та сну, який наснився головному герою оповідання. Оскільки у творі спостерігаємо перенесення подій у часі, які відбувалися в особистому житті Тараса, то є достатньо підстав говорити про наявність анахронії: аналепсису, яка виконує ще й естетичну функцію. Лист від Олі викликає в душі Тараса стан тривоги, невизначеності, роздвоєності – завдяки цьому розповідь оживає, набирає більшої емоційності та експресивності. Кілька рядків листа змінюють манеру розповіді, надають їй динамічності. Сніг за вікном студентського гуртожитка та у сні-уяві головного персонажа означує зміну психологічного стану героя, а не тільки асоціюється зі спогадом. За допомогою внутрішнього конфлікту, який відбувається у душі Тараса, поглиблюється драматизм. В оповіданні “Новорічний келих за щастя” зовсім несподіваною є розв’язка, з допомогою якої набуває більшої виразності характер Тараса.

Загалом усно-оповідна форма викладу характерна для творчості Романа Іваничука. Як і органічним є те, що багато оповідань написано про життя селян. Цей вибір можна мотивувати походженням письменника, добре обізнаним з гуцульським діалектом та місцевими звичаями. Крім того, не випадковим є вибір саме такого типу наратора, оскільки читач має змогу самостійно сприймати та інтерпретувати інформацію. В оповіданнях наявна велика кількість фразеологізмів, діалектизмів, вигуків, які є ознаками гетеродієгетичного наратора. Персонажі малої прози Романа Іваничука розмовляють діалектом не тільки для передачі місцевого гуцульського колориту, а й виконують важливу функцію характеротворення, а також надають діалогам більшої реалістичності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Женетт Ж. Фигуры: В 2 т. / Жерар Женетт. – М. : Изд-во Сабашниковых, 1998. – 944 с.
2. Іваничук Р. Не рубайте ясенів : Оповідання / Роман Іваничук. – К. : Молодь, 1961. – 126 с.
3. Легкий М. Форми художнього викладу в малій прозі І. Франка. / Легкий Микола. – Львів: Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 1999. – 156 с.
4. Booth W. Types of Narration/ W. Booth. // Narratology: An Introduction / Ed. and Introduced by Susana Onega and Iose Angel Garsia Landa. – London- New York, 1996. – P. 146-154.

УДК 821.161.2:82-311.

ІСТОРИКО-БІОГРАФІЧНА ЛІТЕРАТУРА ЯК СУКУПНІСТЬ ЖАНРОВИХ ФОРМ ТА ХУДОЖНІХ МЕТОДІВ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРІВ ПРО П.КАЛНИШЕВСЬКОГО)

Ласкава Ю. В., здобувач

Запорізький національний університет

Стаття присвячена з’ясуванню особливостей історико-біографічної літератури на прикладі творів про останнього кошового Запорізької Січі Петра Калнишевського. Особливу увагу приділено виокремленню цілої низки жанрових форм, що використовуються по відношенню до інтерпретації такої фігури національної історії, як П. Калнишевський, та дають можливість до переосмислення стереотипів навколо неї.

Ключові слова: інтерпретація, образ, роман, домисел, міф, метод, мотив, жанр.